

Sygn. akt II CSK 653/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku L. J.
przy uczestnictwie L. M. i M. B.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania M. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 14 maja 2013 r., sygn. akt XV Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestniczki postępowania M. B. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Według art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten pozostaje w zgodzie z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzanie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Uczestniczka postępowania M. B. uzasadniła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania: 1) oczywistą jej zasadnością oraz 2) występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: czy do stwierdzenia stanu „obawy rychłej śmierci” w rozumieniu art. 952 § 1 k.c. wystarcza subiektywne odczucie spadkodawcy, czy też stan ten musi wynikać z obiektywnych okoliczności, jak też 3) potrzebą wykładni art. 952 § 1 k.c. w tym zakresie ze względu na poważne wątpliwości i rozbieżności, jakie przepis ten wywołuje w orzecznictwie.

Tak umotywowany wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Nie jest spełniona wskazana w nim przesłanka w postaci występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, ani przesłanka w postaci potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy zagadnienie nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa, a wskazana we wniosku kwestia nie może być uznana za zagadnienie tego rodzaju. Była ona już wielokrotnie podejmowana przez Sąd Najwyższy. W jego orzecznictwie przeważa pogląd, że aby stwierdzić stan obawy rychłej śmierci w rozumieniu art. 952 k.c., oprócz obiektywnych okoliczności medycznych wskazujących na zagrożenie śmiercią musi istnieć - tak jak przyjął zarówno Sąd Rejonowy, jaki Sąd Okręgowy - subiektywne przekonanie spadkodawcy o gładzącej mu niebawem śmierci. Przyczyną różniących się rozstrzygnięć sprawy przez Sąd

Rejonowy i Sąd Okręgowy nie jest odmienna, odbiegająca od przeważającej linii w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wykładnia art. 952 § 1 k.c. w zakresie dotyczącym poruszanej kwestii, lecz odmienny wynik ustaleń co do subiektywnego przekonania spadkodawcy o zagrożeniu rychłą śmiercią. Skarżąca podnosząc tę kwestię i potrzebę związanej z nią wykładni art. 952 § 1 k.c. zmierza więc w istocie do zanegowania ustaleń faktycznych Sądu odwoławczego.

Nie jest w sprawie spełniona także przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ze względu na zarzucane naruszenie przez zaskarżone postanowienie przepisów procesowych (art. 233, 278, 328 § i art. 391 § 1 k.p.c.) i materialnoprawnych (art. 952 § 1 k.c.). W art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym tej przesłanki, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy wskazana w niej wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest dostrzegalna *prima facie*, bez potrzeby dokonywania głębszej analizy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, z dnia 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13). W sprawie nie ma podstaw do stwierdzenia takiego naruszenia powołanych w skardze przepisów art. 233, 278, 328 § i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 952 § 1 k.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 520 § 3 k.p.c.